

Załącznik do uchwały

Rady Miejskiej w Lipianach

Nr XXXII/227/2017 z dnia 28 listopada 2017 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY LIPIANY
NA ROK 2018**

I. WSTĘP

1. Gminny Program Profilaktyki i Przeciwdziałania Patologiom Społecznym na rok 2018 opracowany został w oparciu o następujące podstawy prawne:
 - a) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017 r. poz. 783 ze zm.)
 - b) Ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r. poz. 487 tj. ze zm.)
2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:
 - a) działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
 - b) leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych i współuzależnionych,
 - c) ograniczenie szkód zdrowotnych,
 - d) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem.

II. Uwarunkowania finansowe

1. Realizacja powyższych zadań finansowana jest ze środków pochodzących z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz, jeżeli gmina ma takie możliwości, ze środków własnych zaplanowanych w budżecie gminy na przeciwdziałanie narkomanii.
2. Ze względu na ograniczone możliwości naszej gminy, proponuje się przyjąć jeden wspólny dla obu ustaw program pod nazwą „**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Lipiany na 2018**”
3. Plan finansowy zawarty jest w budżecie gminy.
4. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
 - a) Przewodniczący Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 420 zł brutto miesięcznie
 - b) Członek Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – 300 zł brutto miesięcznie
 - c) Podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowią podpisane przez Przewodniczącego Komisji listy wypłat.
 - d) Wynagrodzenia wyliczone w oparciu o listę wypłat wypłaca się miesięcznie z dołu w terminie do dnia 10 następnego miesiąca kalendarzowego.

III REALIZATORZY PROGRAMU

- Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Pedagog szkolny Zespołu Szkół w Lipianach
- Pedagogzy świetlic opiekuńczo - wychowawczych
- Policja
- Terapeuci leczenia uzależnień i współuzależnienia
- Inne podmioty, na które ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada obowiązki w tym zakresie

IV OPIS ZJAWISKA

Na podstawie danych z Posterunku Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, pedagoga szkolnego Zespołu Szkół w Lipianach, rozmów indywidualnych i obserwacji, należy stwierdzić, iż skala zjawiska destrukcji społecznej z powodu nadużywania alkoholu jest nadal bardzo duża .

Znacznie wzrosła ilość interwencji publicznych z **220** w 2016 r. do **1109** końca września **2017 r.** Od stycznia 2017 do września 2017 na terenie gminy Lipiany zatrzymano 4 nietrzeźwych kierujących - sprawców przestępstw i 6 sprawców wykroczeń. Odnotowano 95 interwencji domowych związanych z nadużywaniem alkoholu lub innych używek oraz 570 ilość interwencji publicznych w wyniku nadużywania używek. 115 osób ukarano mandatem za spożycie alkoholu .

GKP i RPA w Lipianach aktywnie współpracuje z **Policją i Prokuraturą Rejonową** w Pырzycach. Członkowie komisji współpracują również z **nauczycielami Zespołu Szkół w Lipianach, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz z Zespołem Interdyscyplinarnym** działającym przy tym Ośrodku.

Członkowie **GKP i RPA** w roku 2017 do października spotkali się 23 razy. Wystosowano 60 zaproszeń w celu przeprowadzenia rozmów interwencyjno – motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu. Przeprowadzono liczne rozmowy interwencyjno - motywacyjne z osobami nadużywającymi alkohol oraz z członkami ich rodzin, w miejscu posiedzeń komisji (Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna im. A. Osieckiej w Lipianach), mające na celu zmianę postępowania i chęć podjęcia leczenia.

Od kilku lat swoje działa także **Punkt Konsultacyjny Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia**. Jest to najważniejsze zadanie GKP i RPA, które wynika z dokumentu **PARPA Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2017 rok**. Mówi się w nich o zwiększaniu dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, o udzielaniu rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie. Działalność terapeuty pokazała dużą potrzebę tego typu inicjatyw na terenie gminy Lipiany. W okresie od 01.01.2017r. do 30.09.2017r. przeprowadzono 121 konsultacji profilaktyczno - terapeutycznych, które miały na celu diagnozowanie uzależnień od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w tym narkotyków, a także współuzależnienia oraz syndromu DDA. 28 konsultacji poświęcono osobom uzależnionym, 25 – osobom współuzależnionym.

Aż 85 konsultacji przeprowadzono z osobami, u których zdiagnozowano doświadczenie współuzależnienia, wśród nich - syndrom Dorosłych Dzieci Alkoholików. Osobną grupę stanowili pacjenci zdiagnozowani, jako ofiary przemocy. W tym zakresie udzielono 8 konsultacji. Ze wszystkimi zdiagnozowanymi potrzebującymi wsparcia kontynuowano cykliczne spotkania, prowadzono psychoedukację w formie mikro wykładów oraz udzielano im konkretnych informacji o instytucjach, które z mocy ustawy zobowiązane są do świadczenia w takich przypadkach pomocy. Osoby, u których rozpoznano cechy w pełni rozwiniętego uzależnienia od alkoholu, zostały zmotywowane do podjęcia programu terapeutycznego w ośrodkach stacjonarnych.

Zadawalające jest to, że do punktu konsultacyjnego zgłaszają się osoby współuzależnione, które uświadamiają sobie, potrzebę ratowania swojego życia, jego poprawę.

Analiza powyższych informacji wyraźnie pokazuje wzrost zainteresowanie tego rodzaju pomocą oraz potrzebę kontynuowania tego typu zadania.

Ze środków GKP i RPA podejmowane były różne działania edukacyjne, angażujące dzieci i młodzież m.in. konkursy, spektakle i koncerty o charakterze profilaktycznym. Zakupiono także alkoholigole i narkogole m.in. w celu wykorzystania sprzętu na lekcjach wychowawczych podczas pogadanek profilaktycznych.

Prowadzone są także dwie świetlice środowiskowe w Lipianach i w Batowie.

Przeprowadzono również warsztaty rozwijające umiejętności wychowawcze i poprawiające komunikację między rodzicem i dzieckiem, tzw. szkołę dla rodziców.

Dokonano 10 kontroli punktów sprzedaży alkoholu, podczas których przypominano sprzedawcom o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym i poniżej 18 roku życia.

Komisja zamierza w roku 2018 kontynuować wyżej wymienione działania, a także podejmować nowe przedsięwzięcia z zakresu zwalczania patologii.

V ZDIAGNOZOWANY OBSZAR PROBLEMOWY

1. Brak świadomości mieszkańców o zgubnych skutkach nadużywania alkoholu, narkotyków i innych środków odurzających – o konsekwencjach zdrowotnych i społecznych.
2. Zwiększenie się ilość osób sięgających po alkohol i używki, w tym ludzi bardzo młodych.
3. Ciche przyzwolenie i tolerancja mieszkańców miasteczka na problem uzależnienia.
4. Brak chęci w aktywnym działaniu w procesie poprawienia swojego losu poprzez uczestnictwo w różnych formach pomocy oferowanej przez GKP i RPA, takich jak grupy wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

VI CEL GŁÓWNY GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA PATOLOGIOM SPOŁECZNYM

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie alkoholizmowi, narkomanii i ich skutkom na terenie Gminy Lipiany.

VII. CELE SZCZEGÓŁOWE I DZIAŁANIA OPERACYJNE W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA PATOLOGIOM SPOŁECZNYM

- 1) Utrzymanie Punktu Konsultacyjnego Leczenia Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Lipianach;
- 2) Współpraca z placówkami prowadzącymi leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 3) Dostarczanie informacji o instytucjach, w których osoby uzależnione mogą uzyskać stosowną pomoc;
- 4) Podniesienie poziomu wiedzy wśród mieszkańców na temat zjawiska alkoholizmu, narkomanii;
- 5) Rozmowy motywacyjno-interwencyjne z osobami uzależnionymi (motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego bądź też zmiany dotychczasowego trybu życia);
- 6) Kierowanie na badania biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia;
- 7) Kierowanie wniosków do Sądu celem wydania postanowienia o skierowanie na przymusowe leczenie;
- 8) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązaniu ww. problemów;
- 9) Spowodowanie wzrostu świadomości wśród mieszkańców miasta i gminy na temat problemu alkoholizmu, narkomanii;
- 10) Wdrażanie procedury „Niebieska Karta”;
- 11) Współpraca z placówkami oświatowymi celem zapoznania dzieci i młodzieży ze szkodliwymi skutkami używania alkoholu, narkotyków oraz umocnienie ich w dobrym wyborze;
- 12) Promowanie mody na zdrowy styl życia;
- 13) Podniesienie atrakcyjności oferty świetlic środowiskowych;
- 14) Udzielenie rodzinom, w których występuje problem alkoholizmu, narkomanii wsparcia materialnego, psychologicznego i prawnego;
- 15) Wspieranie osób z rodzin dotkniętych uzależnieniem lub zagrożonych uzależnieniem poprzez współorganizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych i poprawę komunikacji;
- 16) Pokrywanie kosztów funkcjonowania świetlic w Lipianach, Batowie.

VIII. MONITOROWANIE REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I PRZECIWDZIAŁANIA PATOLOGIOM SPOŁECZNYM

Osobą odpowiedzialną za monitorowanie programu jest Przewodnicząca Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz członkowie ww. Komisji.

Przygotowała:

Przewodnicząca Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych